

SPAREBANK 1 NORD-NORGE

2018 | BÆREKRAFT

SpareBank 1
NORD-NORGE

SAMFUNNSANSVAR

Arbeidet med bærekraft skjøt fart i løpet av året som gikk. Årsaken er todelt: for det første faller det naturlig for konsernet å ta et utvidet ansvar som en betydelig næringsaktør i et sårbart område. For det andre forventer kunder, ansatte og samfunnet for øvrig at vi satser på bærekraft, noe som dermed kan gjøres til et konkurransefortrinn.

SpareBank 1 Nord-Norge har signert Global Compact, og rapporterer nå på bærekraft etter GRI-standarden. Gjennom samarbeidet med Den Nordiske Investeringsbank (NIB) tilbyr vi gunstig finansiering til grønne prosjekter. Arbeidet med å integrere bærekraft i strategi og daglig drift pågår for fullt, og vil fortsette gjennom 2019.

Konsernsjef Jan-Frode Janson

BÆREKRAFT I SPAREBANK 1 NORD-NORGE

SpareBank 1 Nord-Norge er landsdelsbanken med visjonen For Nord-Norge. Samfunnsansvaret gjenspeiles i alle ledd av virksomheten, med særlig fokus på mennesker, miljø og samfunn i nord. Som en betydelig nærings- og samfunnsaktør i landsdelen, har SpareBank 1 Nord-Norge et ansvar for å fokusere på bærekraft. Konsernet skal kjennetegnes av høy etisk standard og troverdighet i møte med kunder, eiere, leverandører, myndigheter og samfunnet for øvrig.

Konsernets etiske retningslinjer – også kalt "SNN-koden", gjelder for alle ansatte og dekker alle forhold knyttet til etisk adferd. SNN-koden er et fundament for konsernets forretningsdrift og strategiske mål, og revideres årlig av et eget etisk råd.

Som finanskonsern har SpareBank 1 Nord-Norge en ambisjon om en etisk og bærekraftig kapital-

forvaltning, ansvarlig utlånsvirksomhet og utvikling av grønne produkter og tjenester innen finans. SpareBank 1 Nord-Norge har forpliktet seg til å følge FN Global Compacts ti prinsipper som omhandler menneskerettigheter, arbeidsliv, miljø og bekjempelse av korrupsjon. Som et ledd i dette arbeidet utvikler konsernet nå tydeligere retningslinjer og oppfølging av de kravene som stilles til kjernevirksomheten. I 2018 er det satt i gang et prosjekt på bærekraft kalt "Grønn nr 1". Prosjektets formål er å etablere tydelige ambisjoner, mål og tiltak slik at bærekraft integreres i all virksomhet i konsernet.

For å sikre bedre intern oversikt og åpenhet overfor eksterne interessenter, har konsernet valgt å rapportere etter Global Reporting Initiative (GRI). Dette er den ledende globale standarden for rapportering av bærekraft, og Oslo Børs' anbefalte standard.

Global Compact

SpareBank 1 Nord-Norge har signert på FNs Global Compact som er verdens største initiativ for samfunnsansvar i næringslivet.

Miljøfyrtårn

SpareBank 1 Nord-Norge er Miljøfyrtårnsertifisert, og følger alle de forpliktelsene som ligger i ordningen.

Klimapartner

Troms SpareBank 1 Nord-Norge er med i Klimapartner Troms sammen med 15 andre bedrifter.

Andre

Andre fagorganisasjoner SpareBank 1 Nord-Norge samarbeider med er NHO Finans Norge og AEC.

Interessentdialog og vesentlighetsanalyse

I prosessen med å styrke konsernets arbeid med bærekraft, ble det i 2017 satt i gang en kartlegging av de viktigste interessentene og deres syn på etikk og bærekraft. I 2018 gjennomførte konsernet en vesentlighetsanalyse der det ble kartlagt hvilke bærekraftstema som er viktige for de ansatte, sett opp mot eksterne interessenter.

Konsernets viktigste interessenter

SpareBank 1 Nord-Norge har en rekke interessenter, se figur under. I tabellen (ved siden av) er de aktuelle møteplassene presentert, sammen med de viktigste temaene for hver interessentgruppe, og SpareBank 1 Nord-Norges strategi og tiltak.

Interessenter	Møteplass for dialog	Viktigste temaer	Tiltak knyttet til tema
Kunder	Kunde, markeds- og posisjonsundersøkelser to eller flere ganger i året. Digitale kanaler (Snn.no, Sosiale medier Nyhetssenter), samt Kundeservice. Intervju med PM-kunder og BM-kunder i forbindelse med vesentlighetsanalyse på bærekraft.	Interessenten er opptatt av hvordan konsernet, og konsernets virksomhet, oppfattes av våre kunder. Bærekraft, tilstedeværelse med lokalkontorer og minibanker, respons på markedsføring. Ansvarlig investering, kredittvirksomhet, åpenhet, tillit, lokal tilstedeværelse.	Utvikling av forretningsstrategi. Dialog med kundene gjennom svar på henvendelser på telefon, sosiale medier og i media. Rapportering rundt samfunnsansvar. Mer dialog med samfunnet (Samfunnsløftet).
Medarbeidere	Organisasjonsundersøkelse to ganger i året. Samarbeid med fagforeninger hver måned. Workshop og intervjuer i forbindelse med konsernets utviklingsprogram. Spørreundersøkelse og workshop på bærekraft i forbindelse med vesentlighetsanalyse.	Arbeidsmiljø. Arbeidsmiljø. Involvering av ansatte i utvikling av konsernet. Økonomisk kriminalitet, etikk, personvern, bidrag til lokalsamfunnet.	Forretningsstrategi og Samfunnsløftet. Igangsetter et eget prosjekt på bærekraft.
Eiere	Representantskapsmøte og valgmøte for egenkapitalbeveiere. Børsmeldinger og kvartalsrapporter. Investorpresentasjoner.	Årsregnskap og disponering av overskudd, eventuelt andre selskapshandlinger. Valg av medlemmer til Styret. Orientering om utviklingstrekk i nordnorsk økonomi, samt utviklingen i konsernet og i finansmarkedet. Regnskapsresultat og måloppnåelse, avkastning, orientering om utviklingstrekk i nordnorsk økonomi. Resultatutvikling og samfunnsansvar.	
Myndigheter	Kontakt med kontroll- og tilsynsmyndigheter løpende gjennom året.	Drift, sikkerhet og personvern.	Økt fokus på etterlevelse av lover og regler (Compliance) og vern av personopplysninger (GDPR)
Det nordnorske samfunnet	Største interessentdialog noensinne gjennomført våren 2018. Se artikkelen om Samfunnsløftet. Dialog med lag og foreninger i hele landsdelen gjennom samarbeidsavtaler og sponsorat. Undervisning og dialog om personlig økonomi i ungdoms- og videregående skoler én gang i året. Agenda Nord-Norge arrangeres årlig Konjunkturbarometer for Nord-Norge gis ut flere ganger i året.	10 000 innspill i kampanjeperioden på 6 uker. Innsikt i lag og foreningers utfordringer i landsdelen. Personlig økonomi. Møteplass for næringsliv, det offentlige og academia i landsdelen. Kunnskap om landsdelens potensial og utfordringer.	Innspillene la grunnlaget for den førende strategien for samfunnskontakt fremover. Støtte gjennom samfunnsutbytte, sponsorat og banktjenester.
Interesse-organisasjoner	Datainnsamling til Etisk Bankguide skjer i årlige samtaler med Framtiden i våre hender og Forbrukerrådet. Intervju med Finans Norge, LO, Finanstilsynet i forbindelse med vesentlighetsanalyse på bærekraft. Samarbeid med LO gjennom LO-favør og ulike prosjekter i landsdelen løpende.	Påvirke tilbydere av eksterne fond. Ansvarlig investering, kredittvirksomhet, åpenhet, tillit, lokal tilstedeværelse	Mer omfattende kommunikasjon omkring eget samfunnsansvar. Det er satt i gang et eget prosjekt på bærekraft.

Vesentlighetsanalyse

Analysen vil være et viktig utgangspunkt for arbeidet med bærekraft og samfunnsansvar. Den viser at fokus på bærekraft og klimarisiko vil øke i finansnæringen fremover. Dette innebærer blant annet mer tydelige krav til hvordan det jobbes med Environmental Social and Governance (ESG)

i investormarkedet og fondsporteføljen. I tillegg kommer krav og forventninger om mer rapportering på bærekraft i egen virksomhet. Den viktigste oppfølgingen av dette arbeidet er det nyopprettede prosjektet Grønn nummer 1 som skal se på hvordan bærekraft kan integreres i konsernets virksomhet.

VIKTIGHET FOR EKSTERNE INTERESSER	HØY	Aktivt eierskap	- Negativ screening og eksklusjon - Krav til finansielle leverandører - Policy/retningslinjer ansvarlig kreditt	- Etikk og- antikorrupsjon - Personvern/informasjonsikkerhet - Økonomisk kriminalitet - Lokal næringsutvikling - Nye grønne produkter og grønn innovasjon
	MEDIUM	- Interessentdialog - Positiv screening - Tilrettelegging for kunder med særskilte behov	- Leverandørkjedeoppfølging - Markedsføring produkter og tjenester	- Bankhåndverk - Utvikling av ansatte - Bidrag til lokalsamfunnet
	LAV	- Papirforbruk - Tiltak for de som faller utenfor arbeidslivet - Vannforbruk - Ressursutnyttelse i nord - Samiske forhold	- Energiforbruk og besparing - Klimagassutslipp (CO2)	- Mangfold og likestilling - Avfallshåndtering - HMS
		LAV	MEDIUM	HØY
VIKTIGHET FOR KONSERNET				

Målsettinger innen bærekraft

Vesentlighetsanalysen peker på de områdene innenfor bærekraft som er særlig viktig for SpareBank 1 Nord-Norge. Disse legges til grunn for konsernets rapportering på bærekraft i 2018 og i det strategiske arbeidet i 2019. Det skal settes mål som vil følges opp i neste års GRI-rapport.

Bærekraft og etikk berører alle deler av konsernets virksomhet. Det jobbes med temaet i flere dimen-

sjoner: fra leverandøravtaler, kredittpolicy, innlånsavtaler og håndtering av reiseaktivitet og detaljer rundt byggetekniske forhold, til juridiske og compliancemessige forhold. Bærekraft er et tema som er gjennomgående. De sakene som krever spesiell håndtering går til Etisk råd, eller konsernledelsen. Tabellen under viser hvilke avdelinger som er formelt ansvarlig.

Vesentlige temaer	Ansvarlig	Oppfølging i 2019
Etikk, antikorrupsjon og økonomisk kriminalitet	Compliance HR Juridisk avdeling	Etisk råd Økt rapportering på bærekraft Nytt rammeverk for etikk og antikorrupsjon
Personvern og informasjonssikkerhet	Personvernombud Digitalisering og IT	Opplæringsplan på personvern
Lokal næringsutvikling	Kommunikasjon BM og PM	Forretningsstrategi Samfunnsløftet
Nye grønne produkter og grønn innovasjon	Treasury Kreditt Kommunikasjon	Grønne obligasjoner "Grønn nr 1"

Viktige aktiviteter i 2018 omfatter integrering av FN Global Compacts 10 prinsipper i konsernets kredittpolicy, revisjon av denne slik at bærekraft blir en naturlig del av kredittvurderingsprosessen samt et låneprogram gjennom Nordic Investment Bank (NIB) til grønne prosjekter.

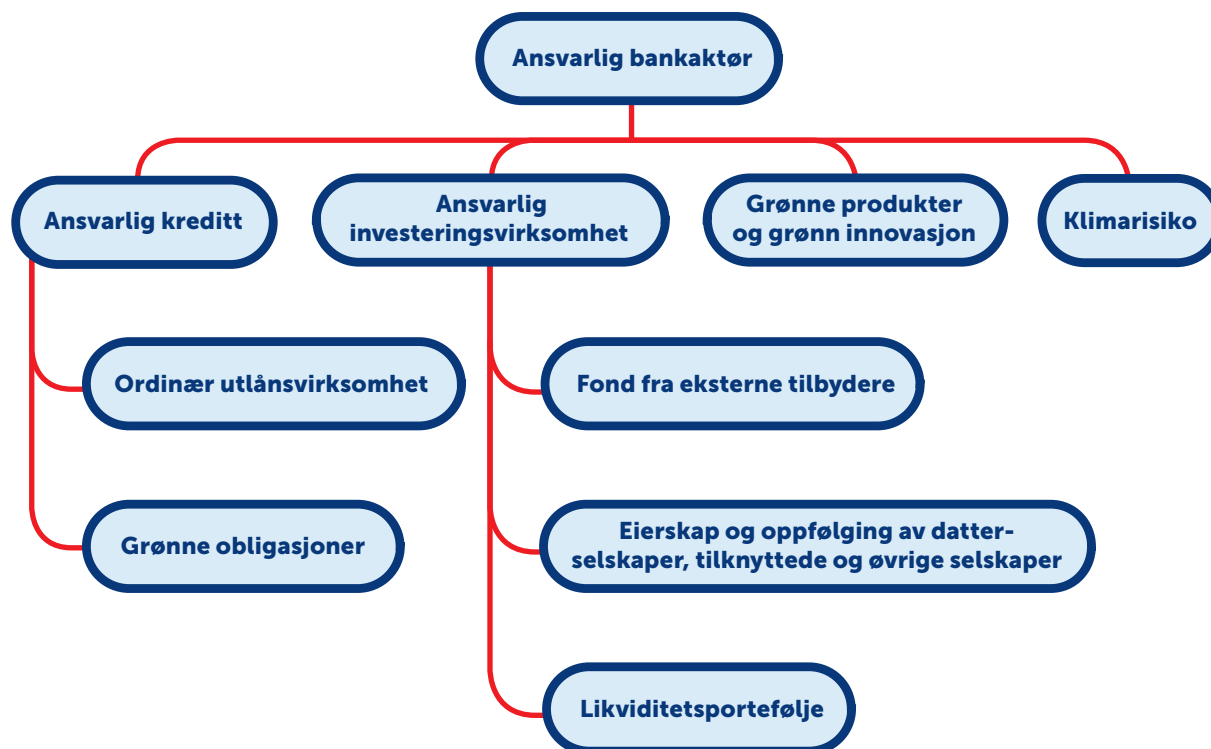
Bærekraftsprosjektet "Grønn nummer 1" skal ferdigstilles i første kvartal 2019. Prosjektet skal bidra til at det blir enklere for kundene å velge produkter og tjenester basert på bærekraft. Arbeidet går på tvers av flere avdelinger i konsernet og inkluderer kreditt, fasilitetsstyring, juridisk avdeling, Treasury, Digitalisering og IT, Salg og kunde og Kommunikasjon.

Sentral satsing og innsats på området i 2019 vil inkludere implementeringen av bærekraft i kredittvurderinger, med tilhørende opplæring. Konsernet jobber også med en generell kompetanseheving når det gjelder bærekraft. Det gjelder spesielt for rådgivere som jobber mot bedriftsmarkedet, plasseringsrådgivere og rådgivere på Treasury (innlån). Vi vil også delta i et prosjekt relatert til bærekraft

og ESG hos fondstilbydere, som er satt i gang i Spare- og Plasseringsutvalget (SPU) i SpareBank 1-alliansen. Videre vil en viktig prioritet for konsernet være å styrke rapporteringen på bærekraft med utgangspunkt i internasjonalt anerkjente standarder.

Ansvarlig bank

Som et ansvarlig konsern og en betydelig samfunnsaktør har SpareBank 1 Nord-Norge et særskilt ansvar når det gjelder bærekraft. Gjennom retningslinjer og prosedyrer for ansvarlig bankvirksomhet, kan konsernet påvirke langt mer enn egne selskap. Bærekraft kan ivaretas også utover eget markedsområde gjennom ansvarlig investeringsvirksomhet. Bærekraftsutviklingen kan ivaretas innenfor eget markedsområde gjennom ansvarlig utlån og grønne produkter og tjenester. Ved å stille krav til leverandører og følge egne retningslinjer, kan man påvirke flere deler av leveransekjeden og samtidig være et eksempel til etterfølgelse. Disse elementene skal i 2019 løftes ytterligere. Se figur under.

Ansvarlig kreditt

Utlånsvirksomheten er en meget vesentlig del av SpareBank 1 Nord-Norge, og der vi har størst påvirkningsmulighet når det gjelder bærekraft i eget markedsområde. SpareBank 1 Nord-Norges markedsområde innenfor kredittgivning er begrenset til Nord-Norge og Norge, og konsernet finansierer som hovedregel ikke prosjekter eller virksomheter i utlandet.

Kredittpolicy setter krav til at konsernet ikke skal finansiere virksomheter eller prosjekter som strider mot bankens etiske retningslinjer. I følge Global Compacts 10 prinsipper for bærekraft, skal konsernet ikke finansiere virksomheter som ikke er i overensstemmelse med prinsippene. I kredittprosesser gjøres en vurdering av selskapsstyring hos hver enkelt kunde, herunder også det ytre miljøet.

I 2018 har det blitt satt i gang et større initiativ for å revidere konsernets retningslinjer for utlån, slik at vurderinger av forhold knyttet til bærekraft blir en naturlig del av kredittvurderingsprosessen. I denne sammenhengen vil det også bli satt i gang opplæringstiltak. Arbeidet ferdigstilles i første halvår 2019.

Ansvarlig investeringsvirksomhet

Investeringsvirksomheten til SpareBank 1 Nord-Norge følger norske lover og regler. Dette skal sikre at konsernet ikke medvirker til krenkelser av menneske- og arbeidsrettigheter, korrupsjon, alvorlig miljøskade eller andre handlinger som kan oppfattes som uetiske. I all forvaltning skal det tas hensyn til risiko knyttet til miljø, sosiale forhold, menneskerettigheter og eierstyring (ESG), slik det er definert blant annet i rapportene til Statens Pensjonsfond Utland.

Investeringene er i all hovedsak rettet mot det norske og nordiske markedet, og mot obligasjonsmarkedet. Det foreligger ingen spesifikke ESG-krav på investeringene i likviditetsporteføljen.

Konsernet tilbyr fondssparing til kundene gjennom eksterne fondstilbydere. SpareBank 1 Nord-Norge setter krav til de eksterne kapitalforvalterne, og det er i 2018 etablert retningslinjer med minimumskrav innenfor etikk, bærekraft, samfunnsansvar, åpenhet og god eierstyring. Minimumskravet er at forvalterne må overvåke og følge opp brudd på oljefondets eksklusjonsliste og også delta i FNs

Principles for Responsible Investments (UN PRI). Dette følges opp gjennom spare- og plasseringsutvalget i SpareBank 1 Gruppen.

Spare- og plasseringsutvalget velger og følger opp fondsavtaler på vegne av alliansemedlemmene, og kontrollerer ESG-krav for at produktene kan godkjennes. Tettere oppfølging av ESG-praksis hos eksterne fondsforvaltere vil vurderes i 2019. SpareBank 1 Nord-Norge deltar i utvalget med én representant.

Aktivt eierskap

SpareBank 1 Nord-Norges policyer og retningslinjer gjelder også for konsernets heleide datterselskaper: Eiendomsmegler1 Nord-Norge, SpareBank1 Regnskapshuset Nord-Norge og SpareBank 1 Finans Nord-Norge. Konsernledelsen er representert i samtlige styrever, og selskapene forvaltes i tråd med retningslinjene for konsernet for øvrig. Mer informasjon om datterselskapene finnes i styrets beretning i årsrapporten.

Konsernet har eierposter i flere ulike selskaper i SpareBank 1-alliansen. I tillegg eier SpareBank 1 Nord-Norge forsikringsselskapet Fremtind sammen med øvrige alliansebanker og DNB. Bærekraft står høyt på agendaen i samtlige selskaper. Se mer i tabellen Eier og selskapsstruktur i kapitlet om virksomheten.

Grønne produkter og grønn innovasjon

Finansnæringen er med på å styre samfunnsutviklingen gjennom å tilby finansiering, forsikring og investeringer til privatpersoner og næringsliv. Gjennom innovative, grønne finansielle produkter kan konsernet være med på å styre utviklingen i en mer bærekraftig retning.

I 2018 utstedte SpareBank 1 Boligkreditt (Spabol) den første grønne Obligasjon med fortrinnsrett (OMF) fra et norsk OMF-foretak. Lånet var på 1 milliard euro og har en løpetid på sju år. Spabol er SpareBank 1-alliansens felleseide OMF-utsteder og SpareBank 1 Nord-Norge har per utgangen av 2018 en eierandel på 17,82 % i selskapet. Overførte lån til Spabol utgjør et volum tilsvarende ca 57 % av SpareBank 1 Nord-Norges samlede innlån fra kapitalmarkedet.

SpareBank 1 Nord-Norge og Nordic Investment Bank (NIB) inngikk i 2018 en låneavtale på totalt én milliard kroner. Midlene er forbeholdt små og mellomstore bedrifter, samt miljøprosjekter i Nord-Norge. Totalt ble det innvilget lån innen miljøprosjekter basert på NIB-avtalen på 100 mill kroner. Dette utgjør i overkant av 0,1 % av den totale utlånsporteføljen.

Konsernet jobber med å utvikle grønne spare- og utlånsprodukter til privat- og bedriftsmarkedet i 2019 som en del av prosjektet "Grønn nr 1".

Klimarisiko

Risiko relatert til klimaforandringer har fått mer oppmerksomhet de siste årene. Økende temperaturer og større nedbørsmengder har direkte påvirkning på mange selskap. Risiko i form av endrede reguleringer og krav til hvordan selskaper håndterer og rapporterer på klimarisiko, har blitt sentrale elementer som styre og ledelse i selskap i økende grad må forholde seg til.

For SpareBank 1 Nord-Norge er klimarisiko et relevant tema innenfor områder som finansiering, forsikring og investeringer. Arbeidet med å identifisere, håndtere og rapportere på klimarisiko står derfor på agendaen i 2019.

SpareBank 1 Nord-Norge vil fremover jobbe med tilpasning til retningslinjene for rapportering av klimarisiko som er utviklet av Task Force for Climate Related Financial Disclosures (TCFD). Rammeverket omfatter anbefalinger for rapportering relatert til hvordan styret og ledelsen jobber med klimarisiko, og hvordan arbeidet reflekteres i Sparebankens strategier, risikostyring og målsettinger.

Styret og ledelse

I forbindelse med løpende analyser og rapportering knyttet til konsernets samlede risikoeksponering, vil klimarisiko inkluderes som en del av vurderingene. Området vil videreutvikles i 2019.

Strategi

Konsernet vil løpende tilpasse seg endringer i risikoeksponering, markedspraksis og kundeatferd. Det vurderes ikke som nødvendig å iverksette spesifikke tiltak på området på nåværende tidspunkt, utover allerede beskrevne endringer for 2019.

Risikostyring

Det foretas løpende og periodevis vurdering av konsernets risikoeksponering, men det er ikke etablert særskilte prosesser for å håndtere klima-relaterte risikoer. Denne delen av området er fortsatt under utvikling. I forbindelse med oppdatering av risikoanalyser og rammeverk vil klimarisiko tas hensyn til framover.

Måling

SpareBank 1 Nord-Norge rapporterte på konsernets egne klimautslipp etter "The Greenhouse Gas Protocol (GHG)" "protokollens scope 1, 2 og 3. Det er på nåværende tidspunkt ikke etablert styringsindikatorer eller målsettinger for klimarelaterte risikoer og muligheter. Dette vil vurderes når rammeverket for styring og kontroll oppdateres i 2019.

Lokalsamfunnet

SpareBank 1 Nord-Norges eiermodell, der 53,6 % av konsernet er eid av det nordnorske samfunnet, skaper hvert år utbytte til det samme samfunnet. Dette kalles samfunnsutbytte og tilbakeføres til allmennnyttige formål i Nord-Norge. I regnskapet for både 2017 og 2018 ble det avsatt 465 millioner kroner til samfunnsutbytte. I 2018 ble det lansert en ny strategi for fordeling av disse midlene. Pengene skal bidra til utvikling av landsdelen gjennom et felles samfunnsløft. Mer informasjon står i artikkelen sist i årsrapporten. En egen rapport om Samfunnsløftet og resultater i 2018 kan leses på snn.no.

Plastløft på 10 millioner kroner

Via Samfunnsløftet har SpareBank 1 Nord-Norge inngått et samarbeid med Norges Fotballforbund, for å ta tak i den nest største kilden til plastforurensning i landsdelen: plastgranulat fra kunstgressbaner. Miljødirektoratet peker på at det er mulig å redusere utslippet av granulat med 98 %. Plastløftet er todelt og består av kompetanseheving for fotballklubber i landsdelen, og støtte til tiltak for å samle opp granulat på anlegg. Det ble satt av 10 mill kroner i 2018 til plastløftet.

Arbeidet med å begrense spredningen av plastgranulat er første trinn i plastløftet. I løpet av 2019 inviteres aktører i landsdelen med på flere tiltak for å redusere plastforurensningen. Innenfor de faste kategoriene av Samfunnsløftet vil konsernet prioritere søknader som adresserer plastproblemet.

Samiske områder

SpareBank 1 Nord-Norges markedsområde er en del av Sápmi. Konsernet er opptatt av å være til stede i de samiske lokalsamfunnene, og være en god forretningsforbindelse for samisk næringsliv og samiske personkunder. Telefonbank og rådgivning på nordsamisk er tilgjengelig for kundene. Samtidig er det tilrettelagt informasjon på snn.no på nordsamisk.

Etikk, antikorrupsjon og økonomisk kriminalitet

SpareBank 1 Nord-Norge er opptatt av å opptre i tråd med retningslinjer og normer for god forretningsskikk. Konsernet forvalter store verdier, og er avhengig av tillit hos alle parter konsernet samhandler med. Arbeidet med etikk, antikorrupsjon og forebygging av økonomisk kriminalitet er viktig, og det jobbes kontinuerlig med å være i forkant på området.

Etiske retningslinjer

Ansatte i SpareBank 1 Nord-Norge skal kjenne- tegnes av høy etisk standard. De skal opptre på en tillitsvekkende, ærlig og redelig måte, og i henhold til normer, regler og lover i samfunnet. Konsernets etikkhåndbok "SNN-koden" beskriver hvordan de ansatte skal forholde seg til dette. De etiske retningslinjene gjelder for konsernets virksomhet og inkluderer både datterselskapene,

medarbeidere og medlemmer i styre, komitéer og representantskap. SNN-koden beskriver krav og forventninger konsernet har til ansattes håndtering av blant annet etikk, korrupsjon, hvitvasking og terrorfinansiering. Alle ansatte, tillitsvalgte og styremedlemmer må ha gjennomgått og signert SNN-koden når de tiltrer i konsernet.

Konsernets etiske råd skal sikre at retningslinjene er oppdaterte og relevante. Rådet skal, etter henvendelse fra konsernledelsen, gi uttalelser om forhold som ønskes vurdert.

Opplæring

Etikk er en viktig del av all opplæring i SpareBank 1 Nord-Norge. SNN-skolen er konsernets eget opplæringsprogram, og tar alle ansatte gjennom innholdet i SNN-koden. I autorisasjonsordningen for finansielle rådgivere, gjennomføres det i tillegg en årlig oppdatering når det gjelder etikk.

Trening rundt etikk og etiske dilemmaer har vært viktig i 2018, og i løpet av høsten ble det gjennomført særskilt opplæring av ansatte i Direktebanken (totalt 35 ansatte).

Det gjennomføres ukentlige lederwebinar for konsernets ledere. Videre tar et "opplæringskort" (se figur for 2018) for seg forskjellige områder, og dette distribueres til ledere og ansatte i de ulike avdelingene.

SpareBank 1 Nord-Norges kurs

- E-læringskurset **"Etikk og god skikk"** (alle ansatte)
- E-læringskurset: **"Anti-hvitvasking"** (alle ansatte)
- E-læringskurset: **"Hvitvasking og terrorfinansiering"** (autoriserte finansielle rådgivere og salgsmedarbeidere i skadeforsikring.)
- E-læringskurset **"GDPR og personopplysninger"** (alle ansatte)
- Sikkerhetsprogramene **"PassOpp"**; 20 kurs, inkludert kurs om økonomisk kriminalitet, personvern, informasjonssikkerhet (alle ansatte)
- **Lederwebinar** på økonomisk kriminalitet, etikk og antikorrupsjon (ledere)

For 2019 vurderes det å tilby et opplæringsprogram for styremedlemmer som er utviklet i regi av SpareBank 1-alliansen.

Ansatte – etikk og antikorrupsjon

Korrupsjon skaper forskjellsbehandling, det hindrer sosial rettferdighet og skaper konkurransevridning. Ikke minst kan korrupsjon påføre bedrifter direkte økonomisk tap og tap av omdømme.

SNN-Koden gir de overordnede retningslinjene som konsernet og alle ansatte skal følge i forhold til korrupsjon og misligheter. Konsernet har nulltoleranse for korrupsjon. Både den som gir og den som mottar slike ytelser kan straffes, og alle ansatte har et ansvar for å varsle om slike handlinger. Personelhåndboken beskriver hvordan varsling skal gjennomføres og klargjør at ingen ansatte skal oppleve sanksjoner som følge av varsling om brudd på de etiske retningslinjene. Konsernet hadde ingen bekreftede tilfeller av korrupsjon i 2018.

Konsernet har også prosedyrer som tar for seg korrupsjon knyttet til innkjøp og krav til leverandører. Disse prosedyrene er tuftet på SpareBank 1-alliansens retningslinjer.

Det ble i 2018 gjennomført risikovurdering og arbeidet med å utarbeide en policy for håndtering av interne misligheter, herunder korrupsjon, ble påbegynt. Tydeliggjøring av ansvar og prosess samt å definere konkrete kontrollpunkter for håndtering av risiko, er sentrale momenter. Nytt rammeverk skal implementeres i løpet av første halvår 2019.

Kunder og samarbeidspartnere – økonomisk kriminalitet

Finanstjenester kan misbrukes av kunder og samarbeidspartnere til å begå økonomisk kriminalitet som skatteunndragelse, hvitvasking og terrorfinansiering. Dette utgjør en alvorlig trussel mot enkeltpersoner og næringslivet, og undergraver den legale økonomien i alle samfunn. Finansnæringen er derfor underlagt strenge lovkrav og tilsyn. SpareBank 1 Nord-Norge skal etterleve alle lovkrav og treffe tiltak for å bekjempe alle former for økonomisk kriminalitet. Konsernet skal verken yte tjenester til eller gi råd til kunder som har til hensikt å oppnå unndragelse av skatt, hvitvasking, terrorfinansiering, eller annen økonomisk kriminalitet.

Kompetanse og kunnskap i organisasjonen er det viktigste tiltaket for å sikre at konsernet etterlever lovkrav og forventninger fra samfunnet. Jevnlig opplæring i regelverk og etikk gjennom kurs og dilemmatruening er avgjørende. Alle ansatte skal

instrueres i å bekjempe enhver form for økonomisk kriminalitet og terrorhandling, og aktivt å forebygge, avdekke og rapportere transaksjoner som er knyttet til straffbare forhold eller forhold med tilknytning til terrorhandling.

Et sentralt virkemiddel i arbeidet mot økonomisk kriminalitet, er å kjenne kunden og opphavet til midler som passerer gjennom konsernets systemer. Dette sikres gjennom gode rutiner ved etablering og løpende oppfølging av kundeforholdet. SpareBank 1 Nord-Norge samarbeider internasjonalt med korrespondentbanker hvor oppfølging av tema innen terrorfinansiering, hvitvasking og korrupsjon skjer årlig.

Det rapporteres årlig til styret om status på arbeidet med økonomisk kriminalitet. Det rapporteres kvartalsvis på viktige hendelser, omfang, trender og tiltak. Fra oktober 2018 stiller hvitvaskingsloven særskilte kompetansekrav til styret på feltet.

Det gjennomføres en årlig risikoanalyse på området, og det er løpende kontroll av kundegrupper og enkeltkunder som det er identifisert risiko ved. I 2018 og 2019 har det vært, og vil være, enda større fokus på å identifisere og bekjempe økonomisk kriminalitet innenfor nordnorsk næringsliv.

Personvern

Målsetinger

SpareBank 1 Nord-Norge behandler en rekke personopplysninger som ikke skal komme på avveie eller misbrukes. Ansatte får opplæring i prosedyrer relatert til taushetsplikt og utnyttelse av datasystemer. Konsernet har en egen policy for personvern og en rekke prosedyrer for å sikre at kundedata håndteres ansvarlig. Status på etterlevelse av regelverket, herunder eventuelle avvik, rapporteres kvartalsvis til styret og konsernledelsen.

I 2018 ble det gjennomført en rekke tiltak for å implementere og etterleve endret personvernregelverk (The General Data Protection Regulation - (GDPR). Det nye regelverket, som ble norsk lov i 2018, gir virksomheter nye plikter og enkeltpersoner nye rettigheter. Et GDPR e-læringskurs ble satt i gang i forbindelse med implementeringen av lovkravene. Kurset var obligatorisk for alle ansatte.

Konsernet gjennomfører en rekke opplærings tiltak for å sørge for at de ansatte har kunnskap

og kompetanse innenfor personvern. I 2018 fikk blant annet 150 ansatte opplæring i personvern, og det ble gjennomført to lederwebinar om innføringen av GDPR og opplæringsplan for personvern og avvikshåndtering. I 2018 kom det ni klager knyttet til brudd på personvernet, og alle

klagene ble fulgt opp. I tillegg ble det registrert 11 tilfeller av tap av kundedata. Konsernet har ikke fått inn klager relatert til brudd på personvernet fra tilsynsmyndigheter i 2018. I 2019 vil arbeidet med gjennomføring av opplæringsplanen relatert til personvern videreføres.

Miljø

SpareBank 1 Nord-Norge fortsatte i 2018 arbeidet med å bli en enda mer ressursbesparende og miljøeffektiv organisasjon, blant annet gjennom å stille krav til konsernet, leverandører og samarbeidspartnere. Som landsdelsbank har konsernet et ansvar for å bidra til å nå Norges mål om reduksjon av klimagassutslipp. SpareBank 1 Nord-Norge satte i 2016 et mål om å redusere klimagassutslipp på egen drift til 10 % i perioden 2016-2026. Blant annet jobbes det med at deler av konsernet skal være papirløst fra og med 2020.

SpareBank 1 Nord-Norge er Miljøfyrtårnsertifisert, er medlem i Klimapartner Troms og arbeider systematisk med miljøtiltak. Grunnen er at alle ansatte i konsernet skal ha et bevisst forhold til forbruk, reiser, avfallshåndtering og energiforbruk generelt. Fokus på bærekraft er et personlig ansvar i arbeidshverdagen.

SpareBank 1 Nord-Norge utarbeider hvert år et energi- og klimaregnskap. Regnskapet følger de internasjonale standardene i "The Greenhouse Gas Protocol" og ISO 14064-1. Energi- og klimaregnskapet for 2018 viser et totalt klimagassutslipp for SpareBank 1 Nord-Norge på 871,7 tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂e). Dette er en total reduksjon på 20 % tCO₂e og i tråd med konsernets mål om å redusere klimagassutslipp.

Kommentar til klimaregnskapet for SpareBank 1 Nord-Norge 2018:

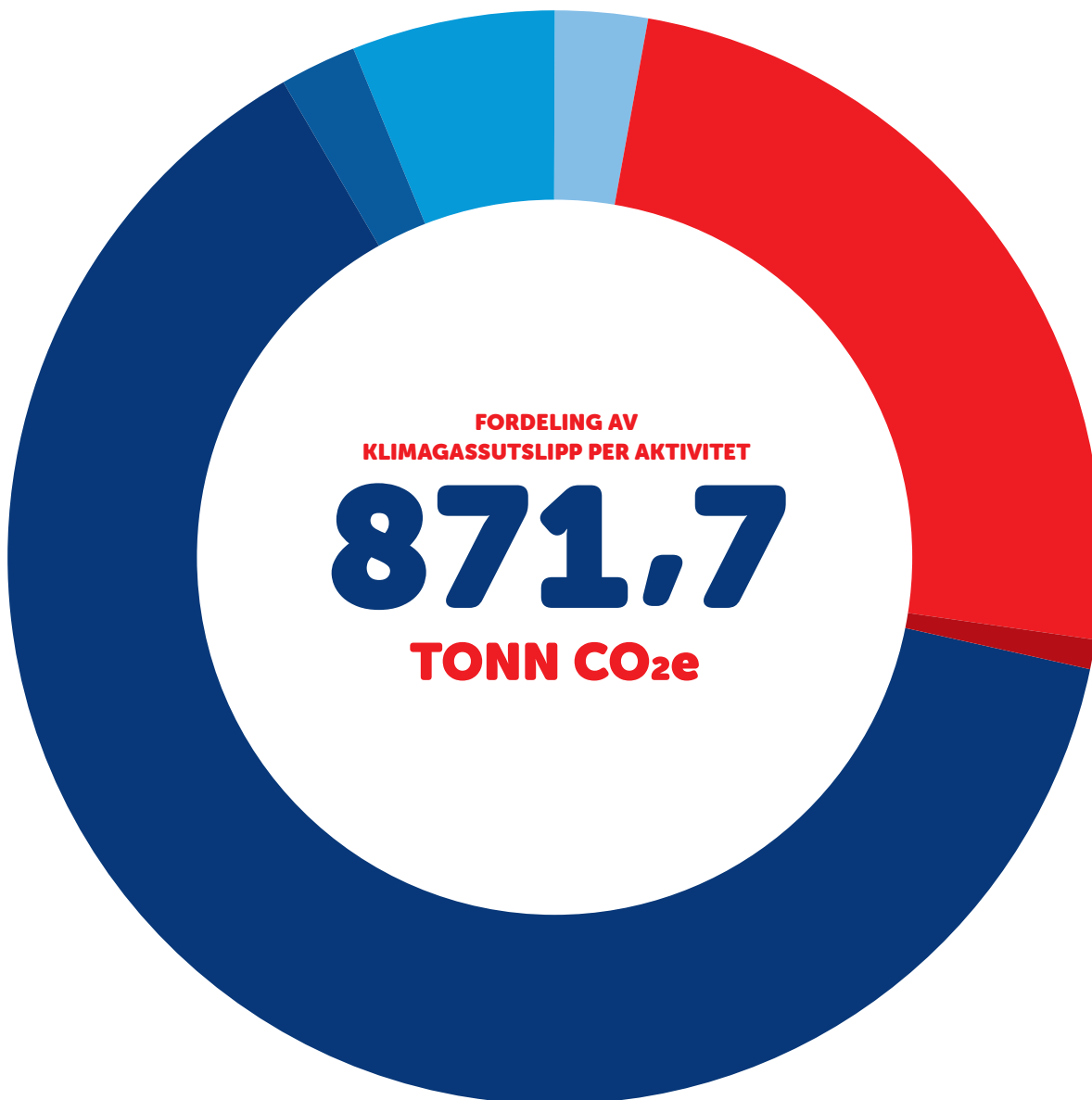
Scope 1: 3 % (24 tCO₂e) Transport: Faktisk forbruk av fossilt brensel i selskapets kjøretøy (eiet, leiet, leaset). Bruk av diesel (B5) og bensin står i 2018 for utslipp tilsvarende 23,8 tCO₂e. Dette er en nedgang på 14,6 % fra 2017.

Scope 2: 25 % (222 tCO₂e) Målt forbruk av elektrisitet i egne eller leide lokaler/bygg. Utslippene fra elektrisitetsbruk er redusert med 34 % i forhold til 2017. Dette tilsvarer 111,8 tCO₂e. En av

grunnene til nedgangen er at det er benyttet strøm fra kilder med lavere klimagassutslipp enn tidligere.

Scope 3: 72 % (626 tCO₂e) Flyreiser og kilometer godtgjørelse: Målt reiste personkilometer (pkm) per region. Utslipp fra flyreiser tilsvarer 553,6 tCO₂e, og utgjør 63,5 % av totale utslipp i 2018. Dette er en reduksjon i utslipp fra flyreiser med 11 %. I løpet av 2018 er det gitt kilometergodtgjørelse for 374 000 km. Dette gir et utslipp på 52,4 tCO₂e, og er redusert med 17 % fra 2017. Avfall står for et totalt utslipp på 19,5 tCO₂e i 2018, og utgjør 2,2 % av det totale klimagassutslippet for konsernet. Restavfall forbrenning som kategori innenfor avfall har redusert utslippet fra fjoråret med 52,4 % Det er en reduksjon på 41 405 kg registrert restavfall.

	Kategori	2018
Scope 1	Transport	
	Diesel og bensin	
	Scope 1 Utslipp	23,8
Scope 2	Elektrisitet	
	Elektrisitet nordisk miks	215,7
	DH Nordic locations Total	6,6
	Scope 2 Utslipp	222,2
Scope 3	Reise og avfall	
	Flyreiser totalt	553,7
	Bil	52,4
	Avfall totalt	19,5
	Scope 3 Utslipp	625,6
	Utslipp total	871,7
	(*Alternativ beregning utslipp fra el. Markedsbasert metode (RECs, GoO)	1385

● Flyreiser ● Forretningsreiser ● Avfall ● Transport ● Elektrisitet ● DH Nordic locations

Leverandører

Med et betydelig anskaffelsesvolum i nasjonal sammenheng, kan SpareBank 1 Nord-Norge påvirke leverandører i arbeidet med bærekraft. I 2018 ble det gjort innkjøp for 800 mill kroner fordelt på 1905 ulike leverandører. Blant de største innkjøpskategoriene er innkjøp av system og ny teknologi. Som et minimumskrav stiller konsernets innkjøpspolicy krav til følgende kjerneområder: Menneskerettigheter, arbeidsforhold, miljø og hederlig virksomhet.

Leverandørene skal som et minimum tilfredsstille og rette seg etter lokale, nasjonale og internasjonale lover, regler og prinsipper, herunder bestemmelser om forhold som lønn, arbeidstid og HMS, samt miljø og antikorrupsjon. Kravene gjelder alle innkjøp SpareBank 1 Nord-Norge gjør, i tillegg til de innkjøpene som gjøres gjennom SpareBank 1-alliansen.

SAMFUNNSLØFTET

SpareBank 1 Nord-Norges eiermodell, der 53,6 % av konsernet er eid av det nordnorske samfunnet, gir hvert år utbytte til det samme samfunnet. Tidligere ble dette kalt Gavefondet, og pengene var øremerket til allmennyttige formål.

I praksis har tildelinger skjedd etter søknad, og verken avgrensninger i forhold til hva som støttes, eller forventningsstyring har vært mulig å ivareta på en god nok måte. Ofte har man endt opp med flere skuffede enn fornøyde søkere, samtidig som man ikke har fått den kraften man kunne fått med en satsing på færre og mer definerte områder.

Gjennom Samfunnsløftet, som ble lansert i 2018, satte SpareBank 1 Nord-Norge seg flere mål: gjøre eiermodellen bedre kjent, skape en høyere grad av legitimitet og mer positivt engasjement internt og eksternt. Samtidig gjorde et stadig høyere utbytte det mulig å gjøre større løft enn tidligere, så et tydeligere system var også en av ambisjonene. Man gikk derfor ut og spurte folk i nord om hvordan samfunnets andel av utbyttet (nå samfunnsutbyttet) burde benyttes for å utvikle det nordnorske samfunnet best mulig. Å løfte Nord-Norge videre var ordlyden som ble valgt.

Hele konsernet deltok i ulike aktiviteter rundt Samfunnsløftet og dette førte til at vi fikk mer enn 10 000 innspill. Det ble så satt sammen en gruppe med representanter fra det nordnorske samfunnet - et samfunnsråd. Rådet analyserte og kategoriserte alle forslagene, og endte med å anbefale fem kategorier - kalt løft, eller løfter; ungdomsløftet, kunnskapsløftet, innovasjonsløftet, arenaløftet og lokalsamfunnsløftet. Disse ble besluttet å være gjeldende i hele konsernets strategiperiode, altså frem til 2021. I tillegg ble det besluttet å definere et temaløfte - som da vil endres hvert år i strategiperioden. For 2018 var dette plastløftet, der man umiddelbart startet jobben med å forhindre at gummigranulat fra kunstgressbaner havner som mikroplast i havet.

Til løftene ble det allokert 300 mill kroner fordelt på ungdomsløftet (45 mill kroner), kunnskapsløftet (35 mill kroner), innovasjonsløftet (40 mill kroner), arenaløftet (110 mill kroner), lokalsamfunnsløftet (60 mill kroner) og plastløftet (10 mill kroner).

Allerede på lanseringsdatoen 27. september ble det bevilget penger til flere større prosjekter som hver for seg representerer kjernen i samfunnsløftene. Arbeidet med å bygge ny idrettshall i Hammerfest fikk 6 mill kroner, ungdomssenteret

Tvibit i Tromsø mottok 4 mill kroner til sitt arbeid med nye medier og kreativ teknologi, mens FIRST Scandinavia og prosjektet "Mobile Newton-rom" i Bodø ble tildelt 5,5 mill kroner.

Etter lanseringen i høst har dedikerte ressurser jobbet med kommunikasjon av Samfunnsløftet, og å kartlegge og samordne prosjekter og organisasjoner på tvers i landsdelen. Og ikke minst har det vært behandlet søknader til de seks løftene - både reaktivt og proaktivt. Per 31. desember hadde vi mottatt nesten 800 søknader, som løpende har blitt behandlet. 426 prosjekter har mottatt til sammen 91,5 mill kroner.

Alle søknader behandles likt. I de fleste tilfellene er det et råd satt sammen av medarbeidere på tvers av konsernet som beslutter endelig tildeling. For søknader der summen overstiger 1 mill kroner er det konsernsjef som beslutter. Dersom summen overstiger 10 mill kroner er det styret som har siste ord.

Allerede nå kan man slå fast at SpareBank 1 Nord-Norge gjennom Samfunnsløftet har oppnådd deler av målsetingen. Kjennskapen til SpareBank 1 Nord-Norges eiermodell hatt en klar fremgang, og gått fra 42 % i første kvartal 2018 til 56 % i desember 2018. Effektmålingen viser at langt flere nå vet at konsernet eies av det nordnorske samfunnet og privatpersoner, til forskjell fra banker som kjennetegnes ved å eies utelukkende av profesjonelle investorer. Dette poenget er vurdert som svært viktig, for å vise sammenhengen med at man som kunde i konsernet bidrar til at millionverdier går tilbake til landsdelen.

SpareBank 1 Nord-Norge

Org. nr: NO 952 706 365

PB 6800, 9298 Tromsø

Tel 02244

www.snn.no

